

PR1 RAPORT FINAL

WP3 – PR1

Dezvoltat de MEUS

Numărul proiectului: 2023-1-PL01-KA220-YOU-000159009

**Co-funded by
the European Union**

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive Europene pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană și nici EACEA nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea.

Conținut

INTRODUCERE	2
1. STAREA ACTUALĂ A CULTURII FINANCIARE A TINERILOR	3
2. STAREA COMPETENȚELOR	7
3. REZULTATELE CHESTIONARELOR	11
4. EVENIMENTE CARE AU INFLUENȚAT NIVELUL DE DEZVOLTARE A COMPETENȚELOR; STAREA COMPETENȚELOR	26
5. CONCLUZII / RECOMANDĂRI ȘI LECȚII	33

Această lucrare este licențiată sub licența [Creative Commons Attribution 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

INTRODUCERE

În cadrul WP3, tot conținutul cercetării și toate îndrumările privind învățarea vor fi dezvoltate pentru a permite realizarea unui PR de mare impact. Pachetul de lucru se concentrează în primul rând pe dezvoltarea cercetării și a conținutului pentru a sprijini furnizarea de rezultate care au impact asupra competențelor lipsă și a problemelor identificate.

Proiectul MAYFIN își propune să abordeze lacunele în ceea ce privește educația financiară și competențele conexe în rândul tinerilor prin dezvoltarea de instrumente și resurse educaționale care pot fi utilizate într-o varietate de contexte europene. Obiectivele acestei cercetări includ înțelegerea stadiului actual al educației financiare, al gândirii critice, al luării deciziilor, al rezolvării problemelor și al gândirii reflexive în rândul tinerilor din țările partenere.

Acest raport final (PR1) prezintă stadiul dezvoltării competențelor și evenimentele naționale de impact asupra competențelor, colectând informații din cele 6 rapoarte de țară. De asemenea, acesta include o serie de recomandări și lecții învățate, care vor fi încorporate în scenariile, scenariile, personajele și obiectele jocului online dezvoltat în cadrul acestui proiect. Scopul final este de a sprijini dezvoltarea acestor competențe prin intermediul unor instrumente educaționale inovatoare.

Acest raport va fi disponibil în fiecare dintre limbile naționale ale parteneriatului și în limba engleză pentru o diseminare mai largă, asigurând astfel un acces și un impact mai larg.

Metodologie utilizată

Abordarea acestui raport se bazează pe o combinație de cercetări documentare și pe teren, în țările partenere, pentru a prezenta o imagine de ansamblu a situației actuale a educației financiare și a competențelor aferente în rândul tinerilor.

Cercetare documentară

A fost efectuată o cercetare documentară prin intermediul unei analize a articolelor și rapoartelor anterioare, precum și a materialelor online, cu accent pe datele secundare care pot informa momentele și aspectele cheie ale educației financiare, dar și pe gândirea critică, luarea deciziilor, rezolvarea problemelor și gândirea reflexivă. Principala noastră sursă de informații a fost reprezentată de sondaje naționale, publicații academice și documente de politici relevante.

Cercetările documentare efectuate au arătat că nivelul de educație financiară diferă, de asemenea, între anumite regiuni și grupuri demografice. Unele dintre aceste provocări includ dependența de surse informale de informații financiare și lipsa unei educații formale în materie financiară. Politicile naționale și inițiativele educaționale Impactul

politicilor naționale și al inițiativelor educaționale poate, de asemenea, să varieze, unele țări înregistrând progrese mai mari decât altele.

Subiect de cercetare

Partea de teren a cercetării a constatat în administrarea de chestionare și realizarea de interviuri cu un total de 120 de participanți, educatori și persoane din organizațiile care se ocupă de tineret în toate țările partenere. Fiecare a realizat 20 de chestionare/interviuri în țările lor. În această lume a învățării adulților axată pe rezultate, chestionarele au fost implementate pe scară largă pentru a identifica lacunele existente în ceea ce privește cunoștințele, competențele și formarea cu grupul de discuție.

Au fost colectate și analizate date din cercetările de birou și de teren pentru a identifica tendințele, lacunele și oportunitățile în domeniul educației financiare. Angajarea acestei abordări cu metode mixte a asigurat o înțelegere solidă și cuprinzătoare a subiectului cercetării.

În cadrul studiilor de teren, am căutat răspunsuri de la educatori și tineri din organizații pentru a obține o idee practică despre starea actuală a dezvoltării competențelor. În general, participanții au identificat lacune importante în educația financiară și au solicitat instrumente educaționale mai puțin pasive și mai atractive. Cercetările pe teren au demonstrat, de asemenea, cât de important este să se plaseze educația financiară în contextul cultural și istoric al fiecărei țări.

În timp ce cercetarea documentară ne-a permis să identificăm tendințele comune în domeniul educației financiare, cercetarea pe teren ne-a ajutat să obținem cunoștințe "la fața locului" de la persoanele care lucrează în domeniu. Integrarea acestor două abordări a evidențiat faptul că modelele educaționale trebuie să fie mai contextuale, atât ca răspuns la tendințele generale identificate în cadrul cercetării documentare, cât și la specificitățile identificate în cadrul cercetării pe teren. Această abordare integratoare va constitui un model pentru dezvoltarea de instrumente educaționale specifice în cadrul proiectului MAYFIN.

1. STAREA ACTUALĂ A CULTURII FINANCIARE A TINERILOR

Aici vom vedea o analiză a stadiului actual al educației financiare a tinerilor din fiecare țară și care este cel mai relevant lucru pe care îl evidențiază fiecare dintre ele.

ITALIA

Partenerii italieni au finalizat o analiză a standardelor de educație financiară pentru tinerii cu vârste cuprinse între 15 și 18 ani din Italia, prin colectarea de informații din literatura de specialitate relevantă (studii recente, articole de presă și materiale online). De exemplu, sondajul Băncii Italiei din 2023 privind 5 400 de italieni cu vârste cuprinse între 18 și 34 de ani (publicat în ianuarie 2024) a furnizat date privind cultura financiară în rândul tinerilor. Acest studiu a arătat că doar 35 % dintre tineri au cunoștințe suficiente despre conceptele economice de bază, cu vârfuri și coborâșuri în funcție de sex, zonă și nivel de educație. Una dintre cele mai mari dependențe specifice ale sale este dependența de sursele online pentru îmbunătățirea cunoștințelor financiare, ceea ce îi conduce pe tineri la confuzie și la comportamente riscante. Cu toate acestea, oferă totuși o anumită formă de autonomie financiară în cadrul configurației familiale și într-un sens bun. În Italia, unde sunt în curs de desfășurare activități similare, Ministerul Educației și Banca Italiei s-au angajat să colaboreze pentru a sprijini o abordare cuprinzătoare și au identificat modalități de sprijinire a inițiativelor multidisciplinare și a formării continue a cadrelor didactice pe tema educației financiare. Organizații nonprofit precum JA Italia oferă, de asemenea, programe precum "Contează pe viitor", care combină educația financiară cu orientarea profesională pentru a le oferi tinerilor instrumentele de care vor avea nevoie pentru a-și construi viața pe care doresc să o trăiască.

ROMÂNIA

Din studiile făcute în România aflăm că această țară se confruntă cu numeroase provocări în ceea ce privește educația financiară, fiind plasată pe ultimul loc în Europa din acest punct de vedere, într-un studiu realizat de World Economy Institute în 2022. O educație financiară scăzută în rândul tinerilor români explică gestionarea defectuoasă a veniturilor zilnice și dificultățile de economisire. Principalele obstacole în calea îmbunătățirii educației financiare a tinerilor sunt citate ca fiind motivația, încrederea și accesul la un standard de educație adecvat.

Aceștia tind să folosească internetul și familia pentru a se ghida în chestiuni financiare, dar pierd înțelepciunea surselor de încredere și a opiniilor experților și doar 5% dintre ei caută sfaturi de la consilieri financiari; Autoevaluarea culturii financiare în rândul tinerilor este moderată, după cum arată exemple precum Academia de Finanțe pentru Tineri, care indică o cerere de informații de încredere și de programe inovatoare și personalizate de coaching financiar. Organizațiile neguvernamentale (ONG-uri) și băncile private deopotrivă, au avut un rol determinant în conducerea inițiativelor de educație financiară în această țară, prin întreprinderi precum programele Școala de valori și Școala de bani ale BCR, care oferă instrumente și platforme educaționale.

Din 2021, guvernul român a sesizat problema, cerând ca aspectele educației financiare să fie predate elevilor de clasa a opta, prin noua Strategie Națională pentru Educație Financiară, oferind-o ca un curs opțional în liceu.

Organizații precum APPE și ONG-urile Junior Achievement sunt importante în această țară pentru dezvoltarea de instrumente și programe educaționale pentru școli. În colaborare cu Ministerul Educației BCR a fost creat, de asemenea, programul LifeLab, o inițiativă de educație financiară realizată în colaborare cu școlile, care îmbunătățește predarea conceptelor de educație financiară prin intermediul diferitelor materii, ca o modalitate de a construi mecanisme durabile de educație financiară.

Deși s-au înregistrat progrese, este nevoie de sprijin continuu, formare și acces la materiale educaționale pentru a aborda provocările rămase și pentru a asigura îmbunătățiri de durată în domeniul educației financiare în întreaga țară.

CIPRU

Șase din zece ciprioți sunt analfabeți din punct de vedere financiar, ceea ce cauzează probleme serioase în ceea ce privește educația financiară, în special în rândul tinerilor, relevă un raport publicat pentru a marca Ziua educației financiare. Cipru se află pe penultimul loc în Europa în ceea ce privește alfabetizarea financiară. Cercetările efectuate de Banca Centrală Cipriotă arată că nivelul de educație financiară este scăzut în toate grupele de vârstă și în special în rândul tinerilor, al persoanelor în vârstă și al femeilor în general.

Mai puțin de jumătate din populație înțelege concepte fundamentale precum diversificarea riscurilor sau dobânda compusă. Aceste studii au arătat că învățământul superior la nivel universitar îi influențează în mod pozitiv pe părinți, ceea ce subliniază importanța educației în ceea ce privește educația financiară intergenerațională. Cu toate că educația financiară este extrem de importantă, doar o treime din populația Ciprului are cunoștințe financiare. Tinerii – în special cei cărora nu li se predau concepte financiare până la vârsta adultă – prezintă o cultură financiară mai slabă decât populația generală. În sectorul școlar există un număr semnificativ mai mare de elevi înscriși la studii economice, iar aceștia prezintă niveluri mult mai ridicate de cultură financiară. Aceste rezultate întăresc apelul pentru eforturi mai bine orientate de educație financiară pentru a îmbunătăți ratele de cultură financiară în rândul tuturor segmentelor populației din Cipru.

Cipru lansează o serie de inițiative pentru a aborda unele dintre aceste provocări. Datorită experienței bogate a acestei echipe, Banca Centrală a Ciprului a reunit expertiza locală și globală în cadrul unei conferințe internaționale privind educația

financiară în timpul Global Money Week 2023. În plus, instituțiile academice au organizat discuții educaționale și jocuri interactive pentru elevii de liceu. Comisia pentru valori mobiliare și burse din Cipru (CySEC) oferă, de asemenea, prelegeri privind abilitățile de bază în materie de gestionare a banilor pentru elevii din învățământul secundar. Sectorul educațional se concentrează pe inițiative prin intermediul Ministerului Educației pentru a crește nivelul de educație financiară prin organizarea de videoclipuri educaționale, excursii pentru elevi și proiecte creative destinate elevilor din învățământul secundar.

SPANIA

În Spania, această cultură financiară atinge chiar niveluri alarmante în rândul adolescenților cu vârste cuprinse între 15 și 18 ani, 87% dintre aceștia neavând educația financiară de care au nevoie. Consecințele acestei lipse de cunoștințe sunt adesea datoriile și lipsa unui plan financiar. La aceasta se adaugă și lipsa de educație financiară în școli, care lasă generația mileniului îngrozitor de prost pregătită să ia decizii financiare în lumea reală. Pentru a răspunde la această situație, Spania a dezvoltat, începând cu 2008, diverse programe și inițiative menite să sporească nivelul de educație financiară a tinerilor săi.

Programele de educație financiară menite să le ofere tinerilor cunoștințele necesare pentru a lua decizii financiare au devenit, de asemenea, din ce în ce mai răspândite în Spania. De la EFPA Spania și CNMV pentru a oferi discuții, ateliere și resurse de educație financiară pentru elevii de la ESO și până la facultate. Cu ajutorul Fundației Junior Achievement Spain sunt oferite programe de predare funcționale privind economia și finanțele pentru elevii de toate nivelurile, iar Institutul de Studii Financiare oferă, de asemenea, instrumente online care abordează aspecte precum economiile și investițiile.

Există încă unele provocări, cum ar fi lipsa de resurse și sistemele școlare care nu se adaptează la această nouă viziune asupra educației. Sondaj realizat în rândul a 20 de profesori spanioli prezintă principalele dificultăți economice pe care le întâmpină tinerii, cum ar fi gestionarea resurselor, presiunea consumerismului și analfabetismul financiar. Printre provocări se numără promovarea consumului și a economiilor responsabile și menținerea cunoștințelor privind reglementările financiare.

POLONIA

Educația financiară a tinerilor polonezi cu vârste cuprinse între 15 și 18 ani se confruntă cu provocări semnificative și reflectă disparități sociale și educaționale mai largi. În

ciuda cunoștințelor teoretice dobândite prin educație, competențele financiare practice sunt încă insuficiente, ceea ce face ca mulți dintre ei să nu fie pregătiți pentru a-și gestiona eficient finanțele personale. Accesul la o educație financiară cuprinzătoare este inegal în Polonia, ceea ce perpetuează disparitățile în ceea ce privește educația și oportunitățile financiare. Creșterea serviciilor bancare digitale introduce comoditate, dar și riscuri, în special în ceea ce privește securitatea cibernetică și cheltuielile excesive influențate de cultura de consum și de presiunea colegilor.

Tranziția către independența financiară reprezintă o provocare pentru tineri, exacerbată de disparitățile socio-economice. Sunt necesare intervenții specifice pentru a dezvolta competențe financiare practice și pentru a-i responsabiliza pe tineri. Gradul de conștientizare a programelor de educație financiară variază, ceea ce evidențiază importanța unor eforturi ample pentru a asigura accesibilitatea. Polonia oferă mai multe programe de educație financiară, inclusiv programe de învățământ față în față și resurse online care acoperă subiecte esențiale. Cu toate acestea, rămân bariere în calea participării, fiind necesare abordări inovatoare, adaptate la interesele și la stilul de viață al adolescenților.

Există posibilități de a îmbunătăți educația financiară a tinerilor polonezi prin intermediul tehnologiei și al metodelor interactive. Folosirea rețelelor sociale, a jocurilor și a programelor conduse de colegi ar putea crește nivelul de participare. Parteneriatele dintre instituțiile de învățământ, instituțiile financiare și companiile de tehnologie financiară oferă căi promițătoare. În general, abordarea peisajului educației financiare din Polonia necesită un efort colectiv pentru a adapta educația la nevoile tinerilor, pregătindu-i pentru un viitor financiar de succes.

PORTUGALIA

Peisajul educației financiare în rândul tinerilor portughezi cu vârste cuprinse între 15 și 18 ani reflectă o lipsă îngrijorătoare de accent educațional pe teme financiare, exacerbată de provocările și disparitățile sociale. În ciuda disponibilității pe scară largă a unor produse și servicii financiare complexe, portughezii ocupă ultimul loc în ceea ce privește educația financiară în rândul statelor membre ale UE. În general, sistemul educațional portughez nu dispune de o educație financiară cuprinzătoare, lăsându-i pe tineri slab pregătiți să ia decizii financiare în lumea reală. Creșterea serviciilor bancare digitale introduce provocări suplimentare, cum ar fi riscurile de securitate cibernetică și necesitatea unei alfabetizări financiare digitale. În plus, presiunile sociale în direcția consumerismului și ignorarea reglementărilor financiare agravează situația.

Tranziția către independența financiară reprezintă o provocare formidabilă pentru adolescenți, în special pentru cei care provin din medii cu venituri reduse și care nu au acces la resurse de educație financiară sau la modele de urmat. Abordarea acestor

provocări necesită intervenții și inițiative specifice pentru a promova educația financiară în rândul tinerilor portughezi.

PLANUL NAȚIONAL PENTRU EDUCAȚIE FINANCIARĂ 2021-2025 reprezintă un efort cuprinzător pentru a aborda educația financiară în Portugalia. Planul prezintă mai multe linii de acțiune menite să integreze educația financiară în școli, la locul de muncă, în autoritățile locale și în instituțiile de sprijinire a cetățenilor. Opțiunile ar trebui să includă stabilirea unor competențe de bază în domeniul educației financiare, îmbunătățirea programelor de formare inițială a cadrelor didactice, stabilirea de parteneriate pentru incubarea și extinderea inițiativelor de educație financiară și dezvoltarea de campanii media digitale și tradiționale care vizează tinerii. Aceasta este o parte a inițierii, pe care Portugalia se așteaptă să se extindă în întreaga țară cu educația financiară a tinerilor și pentru o mai bună sănătate financiară a cetățenilor în vârstă de muncă.

2. STAREA COMPETENȚELOR

Toate țările identifică educația și planificarea financiară, gândirea critică, luarea deciziilor și abilitățile de rezolvare a problemelor ca fiind necesare pentru tinerii cu vârste cuprinse între 15 și 18 ani care se pot afla în situații sociale dificile. Aceste competențe permit individului să ia decizii în cunoștință de cauză în ceea ce privește finanțele personale, problemele financiare și ajută la îmbunătățirea economiei sale pe termen lung.

ITALIA

În Italia, evaluarea dezvoltării competențelor în rândul tinerilor cu vârste cuprinse între 15 și 18 ani se realizează prin intermediul unor teste naționale, cum ar fi PISA (Programme for International Student Assessment) și INVALSI. Aceste evaluări se concentrează nu numai pe cunoștințele academice, ci și pe competențele practice de rezolvare a problemelor, esențiale pentru viața de adult. În timp ce elevii italieni se descurcă bine la materiile științifice, se pune din ce în ce mai mult accentul pe competențele interpersonale, inclusiv pe inteligența emoțională, luarea deciziilor și planificarea pe termen lung.

În ianuarie 2022, Camera Deputaților din Italia a adoptat un proiect de lege pentru a încorpora competențele transversale în sistemul educațional, recunoscând importanța acestora pentru dezvoltarea personală și profesională. Cu toate acestea, pandemia COVID-19 și trecerea la învățământul la distanță au împiedicat dezvoltarea acestor competențe, ceea ce a dus la necesitatea unor intervenții specifice.

Educația privind abilitățile de viață (Life Skills Education - LSE) este crucială în stabilirea competențelor de bază la copii și adolescenți. Componentele de bază ale LSE și competențele de bază, cum ar fi comunicarea, luarea deciziilor sau capacitatea de adaptare, au fost vizate de Organizația Mondială a Sănătății. Aceste competențe sunt învățate și utilizate prin predare interactivă și scenarii din viața reală, toate acestea cu intenția de a promova luarea unor decizii mai sănătoase și de a preveni rezultatele negative pe termen lung asociate. Cu toate acestea, o analiză sistematică a programelor de LSE din Italia, evidențiază un spațiu necesar de creștere, în special în ceea ce privește rezolvarea problemelor și autogestionarea.

ROMÂNIA

În România, provocările economice din ultimele trei decenii, exemplificate în special de schema Ponzi Caritas din anii 1990, au evidențiat lipsa de educație financiară în rândul populației.

În această perioadă s-a produs o transformare a unei națiuni din economiști în debitori, ceea ce a dus la creșterea vulnerabilității și a sărăciei. În prezent, românii manifestă o înclinație către un consumerism ridicat, acordând adesea prioritate satisfacției imediate în detrimentul stabilității financiare pe termen lung. Putem observa această tendință reflectată în nivelurile substanțiale de îndatorare, determinate în principal de creditele ipotecare și de consum.

- Gândirea critică este identificată ca fiind esențială pentru evaluarea informațiilor financiare și pentru luarea unor decizii complexe.
- Gândirea reflexivă oferă un mijloc de atenuare a consumerismului galopant prin încurajarea autoevaluării și a deciziilor în cunoștință de cauză.

Cu toate aceste dificultăți, românii au dat dovadă de reziliență și ingeniozitate, cum ar fi: reacția imediată la constrângerile financiare, trecerea de la indicatorul ROBOR la IRCC. Comportamentul lor colectiv reflectă aptitudini puternice de rezolvare a problemelor și dorința de a căuta soluții în mod independent. Deși rămân obstacole în ceea ce privește educația financiară și procesul decizional, românii dau dovadă de o abordare proactivă în abordarea acestor probleme, subliniind importanța eforturilor continue de îmbunătățire a educației financiare și de cultivare a competențelor esențiale pentru un viitor sigur și prosper.

CIPRU

Guvernul, împreună cu mai multe organizații, acordă o mare atenție implementării educației financiare și planificării financiare în Cipru, iar tinerii nu fac excepție. Lecțiile acoperă subiecte precum bugetarea, economisirea, investițiile și gestionarea datoriilor.

Strategia națională pentru educație și educație financiară, elaborată de Banca Centrală a Ciprului, este unul dintre cele mai importante roluri în această direcție. Scopul strategiei este de a oferi cetățenilor competențele necesare pentru bunăstarea financiară.

Seminariile și evenimentele au succes în creșterea nivelului de educație financiară; programele școlare și atelierele universitare includ educația financiară personală. Serviciile specializate pentru tineri și resursele informative sunt oferite de bănci, de asemenea. S-au depus deja eforturi pentru a introduce gândirea critică, luarea deciziilor, rezolvarea problemelor și gândirea reflexivă în practicile de gestionare financiară, dar rămâne faptul că există o marjă de îmbunătățire care necesită eforturi viitoare în domeniul educației. În vederea promovării unei conduite financiare sănătoase în Cipru.

SPANIA

La o astfel de vârstă, educația și planificarea financiară, gândirea critică, luarea deciziilor și rezolvarea problemelor sunt considerate competențe necesare pentru ca tinerii spanioli cu vârste cuprinse între 15 și 18 ani, cu risc de excluziune socială și economică, să poată lua decizii financiare în cunoștință de cauză și, astfel, să își îmbunătățească bunăstarea economică pe termen lung. Opiniile a 20 de formatori spanioli care lucrează cu aceste grupe de vârstă susțin percepția acestora cu privire la valoarea centrală a acestor capacități pentru a face față complexității mediului nostru financiar actual. Aceștia identifică cursuri de formare care le vor permite să ofere cunoștințe financiare și abilități bugetare, cursuri fără de care știu că mulți tineri nu vor fi pregătiți pentru a-și gestiona eficient fondurile. Și nevoia de gândire critică în evaluarea datelor financiare fără prejudecăți și luarea deciziilor corecte, au fost identificate încetul cu încetul, pentru ca elevii să ducă o viață mai puțin neglijentă.

De asemenea, formatorii au menționat că predarea rezolvarilor de probleme financiare ar fi o oportunitate pentru ei de a instrui rezidenții pentru a găsi soluții la varietatea de provocări financiare care vor fi întâlnite în mod creativ și în ton cu schimbările din comunitate. Gândirea reflexivă este importantă pentru ca elevii mai tineri să poată examina modul în care deciziile lor financiare le vor afecta viața. În general, răspunsurile formatorilor au subliniat necesitatea de a investi în educația financiară pentru a promova atât echitatea financiară, cât și bunăstarea socială în rândul tinerilor spanioli defavorizați.

POLONIA

În general, starea de dezvoltare a competențelor în Polonia poate fi caracterizată ca fiind o reținere serioasă în ceea ce privește îmbunătățirea educației și planificării financiare, a gândirii critice, a luării deciziilor, a rezolvării problemelor și a gândirii

reflexive în rândul populației, ceea ce este relevant în ceea ce privește schimbările relevante, evoluțiile globale și evoluțiile tehnologice.

De exemplu, participarea la Anul european al competențelor, inițiată de Ministerul Familiei și Politicii Sociale, dovedește o muncă serioasă privind promovarea învățării pe tot parcursul vieții și pregătirea pentru provocările forței de muncă din viitor. Aceasta include programe de organizare de conferințe internaționale și grupuri de lucru strategice, precum și lucrul la conferințe privind profesiile, calificările și competențele, precum și promovarea dezbaterii publice și elaborarea de politici.

De asemenea, Polonia acordă o importanță tot mai mare educației financiare și planificării financiare pentru a oferi oamenilor instrumentele necesare pentru a face față provocărilor economice cu care se confruntă. Prin intermediul Anului european al competențelor, prin intermediul programului de învățare pe tot parcursul vieții și de perfecționare, se urmărește o schimbare de mentalitate atât la nivel individual, cât și în ceea ce privește educația financiară, pentru a pregăti populația pentru peisajele financiare în continuă evoluție. Programele educaționale subliniază, de asemenea, importanța gândirii critice și a procesului decizional, astfel încât elevii să nu se limiteze la memorarea faptelor, ci să devină gânditori analitici și factori de decizie care pot face alegeri corecte într-o varietate de contexte.

Polonia pune în continuare accentul pe rezolvarea problemelor și pe gândirea reflexivă prin unirea cunoștințelor teoretice cu aplicarea practică, asigurându-se că elevii pot aplica în mod eficient gândirea critică și strategiile de rezolvare a problemelor. Conceptele financiare vitale pentru tinerii elevi includ economisirea, activitatea bancară, investițiile, bugetarea și înțelegerea creditului, integrate în cadrele educaționale existente prin intermediul unor materii precum matematica și științele sociale. Exercițiile practice de planificare financiară, activitățile extracurriculare și atelierele de lucru consolidează aceste abilități, făcând ca învățarea să fie relativă și aplicabilă în viața elevilor.

Polonia nu este diferită, iar integrarea și funcționarea percepută a competențelor de luare a deciziilor, de rezolvare a problemelor și de gândire reflexivă sunt esențiale pentru succesul în domeniile personal, profesional, dar și în viața civică din această țară. Punerea în aplicare a unor programe adaptate care reprezintă o dimensiune economică a Poloniei, cum ar fi tehnologia și învățarea pe tot parcursul vieții, are potențialul de a rezolva aceste provocări, oferind tinerei generații de polonezi atât o abordare de gândire critică, cât și o anumită cultură financiară pentru a-i menține într-o poziție competitivă în viitorul cu multiple fațete cu care ne confruntăm.

PORTUGALIA

Un raport recent al grupului de reflecție Bruegel atrage atenția asupra unui aspect important al educației financiare, evidențiind provocările semnificative în materie de

educație financiară în una dintre țările europene cu cel mai slab clasament în cadrul UE, Portugalia. Sub media UE (52%), 42% dintre respondenții portughezi au reușit să răspundă corect la cel puțin trei din cinci întrebări legate de finanțe într-un sondaj Eurobarometru comandat de Comisia Europeană. OCDE arată că 14% dintre elevii portughezi prezintă o performanță foarte scăzută în ceea ce privește educația financiară, deși același studiu relevă că țara se află pe locul 14 în clasamentul tinerilor de 15 ani care apelează la plăți electronice. De asemenea, un studiu internațional a arătat că doar 1% dintre tinerii portughezi de 15 ani pot evalua informațiile de pe internet într-un mod critic, așa cum ar trebui.

Doar 20 % aveau capacitatea de a lucra independent la un calculator. - cu un deficit de competențe care creează o preocupare urgentă pentru pregătirea tinerilor într-o lume digitală.

Accent pe utilizarea cunoștințelor în practică pentru a facilita rezolvarea problemelor și gândirea reflexivă, ceea ce va diminua decalajul dintre cunoștințele academice și know-how-ul aplicat. Cu toate acestea, în ciuda ratelor ridicate de participare la învățământul superior, mulți studenți portughezi nu au competențe financiare esențiale, ceea ce duce la un proces decizional deficitar, stres financiar și dependență prelungită. Întrucât tinerii se confruntă din ce în ce mai devreme cu decizii financiare, este esențial să se asigure că sunt pregătiți în mod adecvat pentru independența financiară.

3. REZULTATELE CHESTIONARELOR

În această secțiune vom vedea și analiza comparativ răspunsurile diferite ale chestionarului împărțit de fiecare partener al consorțiului între cei 20 de formatori. Acest studiu a servit, de asemenea, la realizarea unei cercetări în fiecare țară, și a permis colectarea de informații directe de primă mână cu privire la predarea competențelor de către cadrele didactice în sistemul de învățământ.

1. Ce fel de servicii educaționale oferiți?

	ITALIA	ROMÂNIA	CIPRU	SPANIA	POLONIA	PORTUGALIA
Școală educație formală inițială	0	6 (30%)	5 (25%)	5 (25%)	0	9
Educație superioară	2 (10%)	3 (15%)	5 (25%)	8 (40%)	12 (60%)	5
Educație formală inițială VET	0	3 (15%)	0	5 (25%)	0	1
Educație formală Continuă VET	2 (10%)	2 (10%)	1 (5%)	4 (20%)	0	0
Non formală	1 (5%)	6 (30%)	3 (15%)	4 (20%)	2 (10%)	0
Educația tinerilor	10 (50%)	7 (35%)	7 (35%)	1 (5%)	5 (25%)	5
Altele	6 (30%)	0	0	3 (15%)	2 (10%)	0

2. De cât timp lucrați ca educator?

	ITALIA	ROMÂNIA	CIPRU	SPANIA	POLONIA	PORTUGALIA
Mai puțin de 1	0	0	15%	0	0	(2%)
1-3 ani	15%	15%	30%	25%	10%	(2%)
3-10 ani	25%	25%	25%	25%	30%	(2%)
Mai mult de 10 ani	60%	60%	30%	50%	60%	(94%)

3. Educați tinerii pentru a dobândi oricare dintre următoarele competențe?

	ITALIA	ROMÂNIA	CIPRU	SPANIA	POLONIA	PORTUGALIA
Alfabetizare financiară	0	8 (40%)	13 (65%)	15 (75%)	8 (40%)	6
Gândire critică	14 (70%)	11 (55%)	5 (25%)	15 (75%)	18 (90%)	11
Luarea deciziilor	8 (40%)	9 (45%)	3 (15%)	15 (75%)	15 (75%)	7
Rezolvarea problemelor	9 (45%)	13 (65%)	8 (40%)	12 (60%)	17 (85%)	14
Gândire reflexivă	13 (65%)	10 (50%)	4 (20%)	11 (55%)	19 (95%)	7

4. Alfabetizare și planificare financiară - rezumatul datelor colectate

Italia
În domeniul planificării și al alfabetizării financiare, răspunsurile sunt suficient de omogene, majoritatea educatorilor considerând că acestea sunt în general importante. Cel mai omogen rezultat a fost obținut la întrebarea privind rolul tehnologiei în educația financiară, 11 din 20 de persoane au fost de acord că este un factor foarte important. Doar un singur participant din 20 a răspuns negativ (deloc important).
România
Majoritatea respondenților subliniază importanța vitală a cunoștințelor de educație financiară și valoarea adăugată pe care tehnologia o poate aduce la dobândirea acestor cunoștințe. Aceștia consideră, de asemenea, că este esențial să aibă stagii de practică sau experiență profesională pentru a avea o bună educație financiară.
Cipru
În ceea ce privește gândirea critică, 15 din 20 sunt ferm convinși că aceasta este o abilitate care îi pregătește pe studenți să navigheze în situații financiare și de viață complexe.
Spania
Majoritatea respondenților subliniază importanța crucială a cunoștințelor financiare și a planificării financiare pentru tinerii elevi care se confruntă cu dificultăți socio-economice, existând un consens notabil cu privire la importanța integrării competențelor transcurriculare în educația financiară. Tehnologia este văzută ca un instrument valoros pentru îmbunătățirea cunoștințelor financiare în rândul tinerilor, respondenții recunoscând importanța acesteia în implicarea elevilor și în facilitarea învățării. Experiența de muncă și formarea practică sunt considerate foarte valoroase pentru îmbunătățirea cunoștințelor financiare ale elevilor, subliniind importanța aplicării în lumea reală în cadrul inițiativelor de educație financiară.
Polonia
O varietate de alfabetizare și planificare financiară sunt la fel de importante. Un singur respondent a indicat că stagiile și experiența de lucru în diverse

țări nu sunt neapărat importante pentru dobândirea de competențe în domeniul educației financiare.

Portugalia

Răspunsurile la întrebarea cât de importante sunt alfabetizarea și planificarea financiară pentru dezvoltarea generală a tinerilor studenți care se confruntă cu dificultăți sociale și economice au fost de la Foarte important la Extrem de important. În ceea ce privește întrebarea referitoare la rolul crucial al tehnologiei în consolidarea culturii financiare, răspunsurile au fost împărțite în mod egal între moderat, foarte important și extrem de important. Integrarea competențelor transversale a primit cel mai mare număr de răspunsuri ca fiind Foarte important. În ceea ce privește valoarea stagiilor sau a experienței de muncă în diferite țări pentru îmbunătățirea culturii financiare, majoritatea răspunsurilor au fost de la moderat la foarte important.

5. Gândire critică – rezumatul datelor colectate

Italia

Niciun participant nu a răspuns negativ la secțiunea privind gândirea critică, în general toți au răspuns că o consideră importantă pentru a face față provocărilor financiare ale vieții.

România

Respondenții consideră, de asemenea, că gândirea critică este crucială în viață și recomandă metodologii de predare activă și hibridă pentru promovarea abilităților de gândire critică.

Cipru

În ceea ce privește procesul de luare a deciziilor, un număr foarte mare de participanți (17/20) recunosc importanța strategiilor de motivare a elevilor pentru educația financiară în vederea îmbunătățirii abilităților lor de luare a deciziilor.

Spania

Importanța gândirii critice în pregătirea studenților pentru situații financiare complexe este recunoscută pe scară largă, împreună cu eficacitatea metodelor de predare activă și hibridă în promovarea abilităților de gândire critică.

Sensibilitatea culturală în conceperea strategiilor de educație financiară este considerată importantă pentru promovarea gândirii critice în rândul studenților, reflectând diversele contexte socio-culturale în care se iau deciziile financiare.

Polonia

În ceea ce privește întrebările referitoare la gândirea critică, un număr mare de 18 respondenți au răspuns că gândirea critică este extrem de importantă în pregătirea tinerilor studenți pentru a se descurca în situații financiare și de viață complexe.

Portugalia

Răspunsurile la întrebarea cât de importantă este gândirea critică în pregătirea tinerilor elevi pentru a face față unor situații financiare și de viață complexe au fost: Foarte important. Utilizarea metodelor de predare activă și hibridă în sporirea gândirii critice ca fiind Extrem de importantă, iar sensibilitatea culturală în crearea strategiilor de sporire a gândirii critice Foarte importantă.

6. Luarea deciziilor - rezumatul datelor colectate

Italia

Răspunsurile sunt suficient de omogene și, în general, toți participanții la chestionar consideră că abilitatea de a lua decizii în gestionarea situațiilor financiare ale vieții este de la destul de importantă până la extrem de importantă. Un singur participant a răspuns negativ la întrebarea privind eficiența strategiilor de motivare a elevilor pentru a învăța despre finanțe.

România

Educatorii consideră că abilitățile de luare a deciziilor sunt esențiale pentru succesul în viață și că parteneriatele și colaborările puternice contribuie la bunăstarea generală a elevilor.

Cipru

Un număr foarte mare de participanți (17/20) recunosc importanța strategiilor de motivare a studenților pentru a face educație financiară în vederea îmbunătățirii abilităților lor de luare a deciziilor.

Spania

Este subliniată importanța abilităților de luare a deciziilor pentru succesul și bunăstarea generală a elevilor, colaborarea și motivația fiind identificate ca factori cheie în promovarea abilităților de luare a deciziilor.

Polonia

Potrivit respondenților, o varietate de competențe decizionale sunt la fel de importante. Cu toate acestea, nu neapărat colaborările sau parteneriatele au un impact asupra nivelului de competențe decizionale ale tinerilor.

Portugalia

Răspunsurile la întrebarea dacă considerați că abilitățile de luare a deciziilor sunt esențiale pentru succesul și bunăstarea generală a tinerilor, a fost Foarte important și o colaborare sau un parteneriat de succes de la Foarte important la Extrem de important.

7. Problem solving - rezumatul datelor colectate

Italia

Un singur participant a evidențiat capacitatea de gândire creativă ca fiind neimportantă pentru a aborda provocările financiare în rândul tinerilor.

România

Educatorii ajung la concluzia că, pentru bunăstarea generală, elevii trebuie să fie capabili să rezolve probleme și să gândească critic; stagiile și locurile de muncă pot fi foarte utile pentru a-i ajuta pe elevi să își dezvolte aceste abilități.

Din păcate, educatorii consideră că nu există suficiente oportunități de a aborda provocările unice cu care se confruntă adolescenții defavorizați pentru a stimula abilitățile de rezolvare a problemelor și nici nu există suficiente strategii accesibile în România pentru a-i ajuta.

Cipru

Pentru rezolvarea problemelor, este extrem de importantă capacitatea de a rezolva probleme în mod eficient în contextul provocărilor financiare, precum și evaluarea poziționării profesionale în anumite domenii.

Spania

Competențele de rezolvare a problemelor sunt considerate cruciale pentru tinerii studenți, în special în contextul provocărilor financiare, subliniind importanța strategiilor adaptate pentru tinerii dezavantajați.

Polonia

Potrivit respondenților, o varietate de abilități de rezolvare a problemelor sunt la fel de importante, în special capacitatea de a rezolva problemele în mod creativ și eficient în contextul provocărilor financiare.

Portugalia

Răspunsurile la această secțiune referitoare la rezolvarea problemelor în mod creativ și eficient în contextul provocărilor financiare au fost că este Foarte important. În ceea ce privește plasarea la locul de muncă, ajutând la creșterea abilităților de rezolvare a problemelor, cel mai mare număr de răspunsuri a fost Moderat important.

8. Gândire reflexivă - rezumatul datelor colectate

Italia

În general, respondenții evaluează pozitiv capacitatea de a gândi în mod reflexiv în materie de finanțe personale; singurul răspuns negativ este evidențiat în întrebarea care solicită evaluarea utilității experiențelor de stagiul pentru creșterea culturii financiare în rândul tinerilor.

România

Având sisteme educaționale tradiționale În România, educatorii consideră că există metode ineficiente pentru a stimula aspectele emoționale și relaționale ale abilităților de gândire reflexivă.

Cipru

Stagiile de practică sau experiența profesională joacă un rol crucial în promovarea gândirii reflexive în rândul tinerilor studenți, 17 respondenți susținând acest lucru.

Spania

Toți respondenții sunt de acord cu importanța acestei competențe. Toate răspunsurile se situează între ușor important, moderat și extrem de important.

Polonia

Răspunsuri clare din partea majorității respondenților care au selectat cel mai mult că gândirea reflexivă sunt extrem de importante.

Portugalia

Răspunsurile din această secțiune arată că profesorii portughezi consideră că abilitățile de luare a deciziilor sunt foarte importante. Că abilitățile emoționale și relaționale legate de gândirea reflexivă sunt Moderat importante, iar stagiul de practică este Moderat spre Foarte important.

9. Întrebări deschise

Au fost oferite exemple ale modului în care educația financiară a influențat deciziile tinerilor.

Italia
3 răspunsuri evidențiază modul în care educația financiară i-a influențat pozitiv pe tineri în gestionarea unor sume mici de bani. Un răspuns a arătat în schimb incapacitatea sa de a răspunde la întrebare.
România
1. Prin învățarea conceptelor de bugetare, economisire și investiție, tinerii pot deveni mai responsabili în gestionarea finanțelor personale. 2. Prin participarea la programe de educație financiară, tinerii învață să evite cheltuielile inutile. 3. Prin intermediul educației financiare, tinerii înțeleg importanța investițiilor pe termen lung și, în loc să cheltuiască banii în mod impulsiv, pot decide să investească în acțiuni și fonduri mutuale 4. Educația financiară influențează viața tinerilor în fiecare zi, de la gestionarea mai bună sau mai puțin bună a banilor pe care îi primesc de la părinți, până la luarea de decizii privind cumpărarea diferitelor lucruri pentru uz personal. 5. Tinerii ar putea decide dacă să își continue studiile în România sau să urmeze o facultate în afara țării, în UE 6. Înțelegerea conceptelor financiare de bază este una dintre modalitățile prin care educația financiară influențează deciziile tinerilor 7. Planificarea și stabilirea obiectivelor financiare
Cipru
1. Mulți studenți au devenit interesați de educația financiară după ce au participat la un seminar despre finanțele personale organizat de universitate. 2. Educația financiară a influențat deciziile tinerilor studenți, permițându-le să facă alegeri în cunoștință de cauză cu privire la buget, economisire și investiții. De exemplu, un student ar putea alege să creeze un buget pentru cheltuielile sale lunare după ce a învățat despre importanța gestionării eficiente a banilor 3. Elevii își folosesc abilitățile de cultură financiară pentru a evalua opțiunile pentru facultate, analizând taxele, ajutorul financiar, bursele. 4. A influențat deciziile luate în alegerea unei anumite cariere profesionale.

5. Alfabetizarea financiară poate influența deciziile tinerilor studenți, ajutându-i să acorde prioritate responsabilității financiare în detrimentul câștigurilor pe termen scurt.
6. Alfabetizarea financiară joacă un rol crucial în modelarea deciziilor tinerilor studenți, oferindu-le cunoștințele și competențele necesare pentru a face alegeri financiare în cunoștință de cauză.
7. Tinerii trebuie să înțeleagă că modul de gestionare a banilor este o abilitate esențială pentru viață, necesară pentru toate aspectele vieții de adult.

Spania

1. Aceasta le permite să își gestioneze mai bine propriile resurse și să înțeleagă mai bine lumea din jurul lor, mai ales atunci când este vorba de o educație pe care nu au primit-o acasă.
2. Prin intermediul unor proiecte practice care simulează situații financiare reale, elevii învață să gestioneze resursele și să ia decizii de economisire și de investiții în cunoștință de cauză.
3. De exemplu, într-o parte a programei școlare lucrăm la simulări de buget, elevii au învățat să ia decizii privind cheltuielile, economisirea și investițiile etc. Acest lucru le influențează în mod pozitiv alegerile și, sperăm, deciziile lor financiare în viitor.
4. Studenții care au participat la programe legate de educația financiară etc. sunt văzuți ca fiind mai pregătiți sau având cunoștințe mai concrete.
5. De exemplu, unul dintre studenții din primul an ADE a decis să își refinanțeze împrumutul de la universitate, deoarece cunoașterea ratelor dobânzii, a tipurilor de împrumuturi și a termenilor într-un mod mai concret i-a permis să dețină controlul asupra propriei situații financiare.
6. Modul în care se gândesc la viitorul lor, la planul lor de studiu etc. Tinerii educați financiar sunt mai responsabili, mai autonomi în luarea deciziilor și în modul în care se gândesc la viitorul lor.
7. O mai bună gestionare a bugetului lor pentru a aborda viața independentă cu mai multă siguranță și pentru a-și putea concentra eforturile asupra studiilor.

Polonia

1. Aceștia plănuiesc investiții în prima lor mașină sau în locuință. Își pot planifica bugetul. În acest fel, ei își stimulează, de asemenea, capacitatea de luare a deciziilor și gândirea critică.

2. Tinerii elevi au bune competențe digitale în această perioadă și pot folosi e-banking-ul și pot citi grafice pentru a compara monedele, printre altele, influențându-și deciziile privind economiile sau cheltuielile pentru a călători în Europa.
3. Schimbarea obiceiurilor de consum.
4. Tinerii sunt curioși de lume și, cu ajutorul competențelor financiare, pot planifica călătorii și deplasări, pot estima cât trebuie să economisească și ce țară își pot permite să viziteze.
5. De fapt, tinerii studenți cumpără mai mult, ceea ce nu explică neapărat deciziile lor financiare înțelepte. Pe de altă parte, ei cunosc mai bine valoarea banilor, cât valorează ceea ce valorează și au aplicații care îi ajută cu chestiunile financiare.
6. Aceștia își iau locuri de muncă la vârste fragede pentru a putea avea o alocație.
7. Ei cumpără lucruri foarte repede. Abilitățile lor de gestionare financiară sunt uneori foarte scăzute. Ca urmare, trebuie să împrumute bani și să reducă unele cheltuieli planificate în prealabil.

Portugalia

1. Respondenții au răspuns că este important ca adolescenții să învețe cum să își gestioneze "alocația lunară".
2. Pentru a deveni consumatori mai inteligenți, prin dobândirea de cunoștințe financiare care îi vor ajuta în viitor să ia decizii mai bune și să devină mai conștienți de valoarea banilor.
3. Să facă alegeri mai bune și o gestionare mai bună și mai eficientă a banilor și să poată lua decizii bine informate în ceea ce privește aplicațiile financiare și creditele pe termen lung.
4. Să le crească percepția asupra lumii adulților, în care trebuie să prioritizeze utilizarea banilor pentru cheltuielile necesare și nu pentru cele superflue.

Au fost împărtășite colaborări sau parteneriate de succes care au contribuit semnificativ la promovarea educației financiare în rândul tinerilor.

Italia

Niciun participant nu a reușit să răspundă la această întrebare.

România

- 1 Școala de bani
- 2 Educație financiară și mentorat.
- 3 Cursuri IBR

- 4 Colaborări cu companii din domeniul comerțului, turismului și bancar.
- 5 Bănci cu ONG-uri pentru educație financiară. Școli și ONG-uri
- 6 Am colaborat în trecut cu instituții specializate în educație financiară pentru a veni și a-i învăța pe tineri despre conceptele de bază de care au nevoie
- 7 Am avut o colaborare de succes cu o firmă de consultanță financiară și o instituție bancară pentru a organiza un seminar amplu despre planificarea financiară și managementul riscului

Cipru

1. Colaborările dintre instituțiile financiare, organizațiile educaționale și agențiile guvernamentale au contribuit în mod semnificativ la promovarea educației financiare în rândul tinerilor. De exemplu, parteneriatele dintre bănci și școli pentru a oferi ateliere de educație financiară
2. Școli și instituții financiare, ONG-uri, guverne... și părți interesate din diverse sectoare.
3. Programe de educație financiară în școli: Colaborările dintre instituțiile de învățământ, agențiile guvernamentale și instituțiile financiare au dus la dezvoltarea și implementarea de programe de educație financiară în școli.
4. cunoștințe financiare în afara școlilor și rolul pe care părinții și familia îl pot juca un rol foarte important
5. Nu există atât de multe colaborări în Cipru. Unele bănci colaborează cu universități.
6. Organizațiile non-profit dedicate educației financiare se asociază adesea cu școlile pentru a oferi programe.
7. Nu sunt foarte multe în Cipru, așa că ar fi minunat să existe mai multe colaborări.

Spania

1. Colaborarea cu entitățile bancare locale (Cajamar) ne-a permis să organizăm discuții și ateliere de lucru, cum ar fi "Finanțele care te fac să te dezvolti" pentru elevii din clasele a 3-a și a 4-a ESO.
2. Anul trecut am realizat un proiect de educație financiară cu Abanca, de exemplu, pentru elevii din ciclul al II-lea și al III-lea din învățământul primar, secundar și de formare profesională de bază. Proiectul a avut ca scop să le ofere educație financiară cu elemente de istorie, artă, literatură și ODD-uri,
3. Am participat la concursul "Finanțe pentru toți", care se referă la aducerea educației financiare la clasă. Nu contează ce predai, fie că e vorba de istorie, matematică sau orice altceva. Alfabetizarea

financiară este ceva care se aplică la orice și care se adaugă la dezvoltarea altor competențe importante care se regăsesc în program, cum ar fi antreprenoriatul, matematica, limba... (competențe transversale).

4. În Spania există unele programe de educație financiară care funcționează foarte bine și care sunt pregătite și prezentate în școli și institute. Aici, la universitate, creăm, de asemenea, concursuri, cum ar fi Cultura financiară, care se află acum la cea de-a treia ediție. Acoperă de la 3 eso la 2 bacalaureat.
5. Am colaborat cu companii locale pentru a le oferi elevilor experiențe practice și discuții despre finanțe personale.
6. Sesiuni de educație financiară cu întreprinderi
7. nu, adevărul este că acesta este un subiect pe care nu îl abordăm foarte mult.

Polonia

1. Băncile poloneze au pregătit podcasturi și efectuează cercetări pentru a educa în domeniul educației financiare și al competențelor cheie în domeniul financiar.
2. Oportunități de mentorat și de observare a locurilor de muncă la locul de muncă.
3. Curs online și videoclipuri în cadrul proiectului Erasmus FIL - Finanțe în viața de zi cu zi: <https://fil.erasmus.site/e-learning/>
4. Un exemplu poate fi cooperarea școlilor cu mediul de afaceri pentru a avansa competențele și cu Excel.
5. Bakcyl - Bancheri pentru educația financiară a tinerilor. Se adresează școlilor pentru a participa la lecții de educație financiară.
6. Știu că instituțiile publice, în special oficiile de șomaj, organizează traininguri pe teme financiare, inclusiv cum să pregătească fluxul de numerar, întocmirea bugetului, calcularea împrumuturilor și previziuni.
7. Între școli pe proiecte de învățare între colegi sau concursuri despre valoarea banilor.

Portugalia

1. Proiecte la școală și în comunitate care implică luarea de decizii și o anumită investiție ... nu numai că necesită ca tinerii să gestioneze un buget limitat, ci și să investească timp și efort pentru a învăța valoarea lucrurilor (dincolo de preț).
2. Mini-eroii economisirii - DS Intermediários de Crédito Águeda

3. Fundația Copertino de Miranda cu proiectul "A economisi înseamnă a câștiga".

Au fost prezentate principalele provocări financiare cu care se confruntă tinerii cu vârste cuprinse între 15 și 18 ani.

Italia

3 se referea la capacitatea tinerilor de a înțelege valoarea reală a banilor și, în consecință, a muncii, două răspunsuri au evidențiat capacitatea tinerilor de a distinge ceea ce este cu adevărat necesar pentru a cumpăra de ceea ce nu este.

România

- 1 Pregătiri, vicii, sume de bani necesare zilnic, banchete etc.
- 2 Cele mai frecvente dorințe în rândul tinerilor sunt cele de divertisment, iar atracția pentru dorințe gestionate greșit, riscă să submineze stabilitatea financiară.
- 3 Elevii nu sunt educați în domeniul antreprenoriatului, iar școlile nu oferă suficiente cursuri/informații pe această temă.
- 4 Gestionarea banilor de buzunar. Modele de urmat.
- 5 Consideră că este important să investească în haine și produse care îi fac să arate bine.
- 6 Bugetul familiei.
- 7 Punctele slabe sunt legate de lipsa de cunoștințe concrete despre mediul de afaceri din România.
- 8 Gestionarea resurselor financiare, de multe ori limitate pentru a cumpăra tot ce este necesar pentru școală, dar și pentru viața de zi cu zi.
- 9 Prea multă informație neesențială, negativă și irelevantă în mediul online. Tinerii nu sunt învățați să facă alegeri și nu știu cum să interpreteze informațiile.

Cipru

1. Cheltuieli pentru educație, cum ar fi taxele universitare
2. Bugetarea, economisirea și înțelegerea datoriilor
3. Cunoștințe financiare limitate și provocări economice.
4. Independență și emancipare
5. Se pot confrunța cu dificultăți în a face distincția între nevoi și dorințe, în a evita cheltuielile impulsive și în a nu avea acces la servicii financiare accesibile

6. Mulți studenți tineri se confruntă cu provocarea de a gestiona împrumuturile studențești și datoriile contractate în urma studiilor superioare. Bugetarea și planificarea financiară: Bugetarea bugetului și planificarea financiară pot fi sarcini descurajante pentru tinerii studenți care își gestionează pentru prima dată finanțele în mod independent. Venituri și oportunități de angajare limitate: Tinerii studenți se pot confrunta cu venituri și oportunități de angajare limitate, în special dacă echilibrează școala cu munca cu fracțiuni de normă sau cu stagii de practică.
7. Lipsa unui cadru financiar formal

Spania

1. Gestionarea resurselor, raritatea resurselor atunci când sunt disponibile, lipsa de cunoștințe.
2. Lipsa de înțelegere a sistemului financiar, presiunea de a avea acces la produsele de consum și planificarea deficitară pentru viitor.
3. Presiunea consumismului în prezent.
4. Lipsa de cunoștințe despre cum să gestioneze banii, cât de puțin au la acea vârstă și presiunea societății de a avea lucruri, în special gadgeturi tehnologice precum Iphone-urile. Acestea generează anxietate și se concentrează pe cum să le obțină chiar dacă familia nu și le poate permite etc.
5. Consumerismul - Lipsa de cunoaștere a programelor de economisire - Tendințele tehnologice - Lipsa de management și altele.
6. Înțelegerea conceptelor financiare de bază, luarea de decizii de cheltuieli și acționarea în mod responsabil.
7. În funcție de situația financiară a familiei, aceste provocări vor fi mai multe sau mai puține: finanțarea învățământului superior și finanțarea finanțelor personale. În foarte puține cazuri se iau în considerare economiile pentru viitor.

Polonia

1. Cheltuieli, fluxul de numerar, planificarea finanțelor.
2. Debitul.
3. Nu dispun de suficiente resurse pentru a lua multe decizii.
4. Tinerii nu știu cum să-și planifice economiile și să-și definească veniturile.
5. Acceptă împrumuturi, dar nu sunt conștienți de cât de mult vor trebui să dea înapoi.

6. Problema rămân elementele de bază. Tinerii studenți nu cunosc elementele de bază ale finanțelor, cum să economisească, cât să cheltuiască pentru a avea suficienți bani și cum să planifice, să facă un buget.
7. Economii, cum și de ce.
8. Când contezi trebuie să contezi tot pe tine însuși. Provocarea este accesul la formare în domeniul educației financiare și includerea acestora în programele școlare.

Portugalia

1. O mare dispersie și o mare atracție pentru consum, tinerii întâmpină dificultăți în a face alegeri bune și în a gestiona bugetele... ei vor totul și cred că "cineva" trebuie să le finanțeze.
2. Obiceiul de a economisi. Dacă înțeleg că banii nu sunt infinit, vor învăța mai repede importanța economisirii și a dedicării acestor economii la lucruri esențiale sau la lucrurile care le plac cel mai mult.
3. Gestionarea resurselor financiare, a cardurilor și utilizarea lor rațională.
4. Că părinții lor nu au capacitatea de a le oferi bunurile de prisos pe care și le doresc și, fiind prost informați, se simt frustrați.

Respondenții și-au împărtășit opinia cu privire la gradul de informare al tinerilor din această categorie demografică cu privire la programele de educație financiară disponibile.

Italia

Toate răspunsurile (9 răspunsuri în total) au evidențiat lipsa de conștientizare a tinerilor în domeniul financiar și în ceea ce privește programul de educație financiară.

România

- 1 La această vârstă, 60% dintre adolescenți văd programele de educație financiară ca pe un curs opțional, preferabil să rămână astfel
- 2 Programele de educație financiară nu sunt promovate suficient în rândul școlilor/.
- 3 Foarte puțin

- 4 Tinerii nu știu prea multe despre programele de educație financiară disponibile. Informațiile nu par a fi atât de ușor disponibile sau promovate pe cât ar trebui.
- 5 Tinerii sunt mai puțin conștienți de aceste programe deoarece nu sunt integrate corespunzător în programa școlară sau universitară.
- 6 Tinerii din grupurile minoritare au acces limitat la informații despre programele de educație financiară
- 7 Unele programe de educație financiară sunt promovate prin intermediul unor canale de socializare pe care tinerii nu le folosesc des sau care oferă informații incorecte și neclare

Cipru

1. În mod normal, nu sunt conștienți, deoarece lipsa de interes
2. În această epocă, școala și profesorii au un impact semnificativ asupra elevilor. În general, este mai probabil ca elevii să fie conștienți dacă programele de educație financiară sunt integrate în mod activ în programa școlară
3. În general, nu sunt conștienți de programele și oportunitățile care sunt disponibile pentru ei
4. Mulți elevi din această categorie demografică sunt conștienți de programele de educație financiară disponibile pentru ei, în special cele integrate în programa școlară. Cu toate acestea, nivelurile de conștientizare pot varia
5. Cred că există o lipsă de conștientizare a posibilităților de educație financiară care există în prezent, așa că este important să creștem gradul de conștientizare.
6. nivelul de conștientizare în rândul elevilor din Cipru cu privire la programele de educație financiară disponibile poate varia în funcție de mai mulți factori, inclusiv de eforturile de informare ale organizațiilor care oferă astfel de programe, de integrarea educației financiare în programa școlară și de accentul general pus pe educația financiară în cadrul sistemului de învățământ
7. În mod normal, ei nu sunt informați cu privire la inițiative și programe. Cu toate acestea, cu ajutorul internetului, ei au acces la diverse site-uri web și resurse digitale.

Spania

1. Nu este ceva obișnuit.
2. lipsa de conștientizare în rândul elevilor cu dificultăți sociale

3. Doar la cei care au participat, desigur, sunt familiarizați cu ea și au lucrat la ea.
4. Este nevoie de mult mai multă conștientizare, desigur, din partea instituțiilor centrale ale statului și la nivel autonom și local, colaborând entitățile financiare cu sectorul educațional și instituțiile publice.
5. În puține cazuri
6. Cei mai mulți dintre ei nu sunt la curent cu programele disponibile
7. Nu cred, nici măcar eu nu le cunosc

Polonia

1. Ei nu sunt conștienți. Adulții sunt cei care știu despre ei.
2. Sunt disponibile puține informații. Încercăm să îi consiliem la universitate cu privire la diferitele programe disponibile, inclusiv cele Erasmus.
3. Ei nu au aceste informații.
4. Nivelul de conștientizare este încă scăzut.
5. Situația este mai bună, dar programele de educație financiară ar trebui să fie anunțate de mass-media, astfel încât mai mulți tineri să poată participa la ele și să își îmbunătățească cunoștințele.
6. 50/50.
7. Nivelul este scăzut.

Portugalia

1. Ei nu sunt foarte conștienți de programele existente, deși recunosc că există și o lipsă de ofertă.
2. Exemplul pe care îl dau părinții în relația lor cu banii este foarte important. În acest sens, este esențial ca copiii să învețe de la o vârstă fragedă să distingă care cheltuieli sunt esențiale și care nu sunt, să compare produsele și avantajele economisirii. Unii dintre acești tineri au deja cunoștințe financiare.
3. Cred că nu știu despre asta sau că nu sunt foarte bine informați.

4. EVENIMENTE CARE AU INFLUENȚAT NIVELUL DE DEZVOLTARE A COMPETENȚELOR

Competențele care se dezvoltă în țări sunt strâns legate de dinamica istorică, economică și socială a acestora. Mai întâi am analizat și am rezumat cele mai relevante evenimente care au afectat toate sau majoritatea țărilor partenere, cum ar fi aderarea la moneda euro sau criza financiară din 2008. Am analizat apoi evenimentele care le-au afectat dezvoltarea și istoria economică și socială. Analiza acestor evenimente a ajutat la o mai bună înțelegere a provocărilor comune și a reacțiilor pe care le-au experimentat Italia, România, Cipru, Spania, Polonia și Portugalia.

Adoptarea monedei euro:

- Italia a trecut la moneda euro în 2001, ceea ce a dus la o reducere a ratei șomajului și la o creștere a exporturilor. Dar a fost, de asemenea, criticată pentru că este o regulă cardinală care îi lasă pe oameni la mila piețelor private și care determină creșterea prețurilor la tot ceea ce cumpără oamenii.
- Cipru a acceptat euro pentru că face parte de fapt din Uniunea Europeană și a experimentat alte modificări publice și inteligente, cum ar fi cercetarea și dezvoltarea, reformele în domeniul serviciilor și o situație economică laborioasă, pe lângă soluția turismului. domenii și, de asemenea, industria orientată spre exporturi.
- Utilizarea monedei euro în Portugalia a provocat multe schimbări în țară, inclusiv posibilitatea unui comerț și a unor investiții mai mari în țară, fonduri financiare europene pentru comunități și adaptarea reglementărilor și standardelor și a modelului la realitatea portugheză. În timp ce acest lucru a provocat o lovitură uriașă în portofelele portughezilor, prețurile crescând uneori de patru ori ca urmare.
- Aderarea la zona euro în 2002, ultima integrare economică a Spaniei în UE, a fost una care avea să schimbe definitiv moneda spaniolă. Această mutare a dus la revizuirea modului în care fusese utilizată până atunci politica monetară și la creșterea oportunităților comerciale, dar, în același timp, a necesitat modificări ale practicilor economice naționale.
- Spre deosebire de alte țări din Uniunea Europeană, Polonia își păstrează în continuare moneda națională și nu folosește aceeași monedă cu cea a majorității statelor din UE - euro. Dar intrarea sa în Uniunea Europeană în 2004 i-a legat de atunci mâinile în ceea ce privește aspectele financiare și economice, aducând-o mai aproape de nivelurile ratelor de dobândă pe care le are în vedere zona euro.
- România este singura țară, alături de Polonia, care și-a păstrat moneda națională și nu a trecut încă la euro. Deși este membră a Uniunii Europene din 2007, România și-a păstrat moneda națională, leul, în loc să adopte euro.

EVENIMENTE RELEVANTE ÎN FIECARE ȚARĂ

Italia

Fiecare eveniment a influențat în mod diferit tinerii italieni și economia, modelându-le perspectivele și provocările în gestionarea complexității financiare și economice.

Revoluția modernă a internetului (2000): Italia a fost martora unei transformări substanțiale în ceea ce privește utilizarea internetului în anul 2000, marcată de apariția algoritmilor, a rețelelor sociale, a conexiunilor în bandă largă și a conexiunilor mobile. Apariția telefoanelor inteligente a adus beneficii, dar a ridicat și provocări, cum ar fi informațiile neverificate și programele financiare de pe rețelele sociale.

Adoptarea monedei euro (2001): Italia a trecut la moneda euro în 2001, ceea ce a avut rezultate pozitive, cum ar fi reducerea șomajului și creșterea volumului exporturilor. Cu toate acestea, printre critici se numără subjugarea piețelor private și creșterea semnificativă a prețurilor la produsele de uz curent.

Criza economică italiană (2008-2014): Italia s-a confruntat cu provocări economice după 2008, cu perioade de stagnare și recesiune, agravate de criza datoriilor suverane din 2011. Criza a necesitat măsuri nepopulare, inclusiv reduceri ale cheltuielilor publice și creșterea impozitelor.

Conflictul ruso-ucrainean: Invazia Rusiei în Ucraina în 2022 a provocat turbulențe și incertitudine pe piață, afectând prețurile energiei, costurile creditelor și piețele de export. Italia a înregistrat o creștere a PIB-ului și a ocupării forței de muncă, în pofida reducerii exporturilor către Rusia și Ucraina.

Stoparea noilor Airbnbs și a închirierilor pe termen scurt: Reglementările propuse au ca scop limitarea închirierilor pe termen scurt în centrele istorice ale orașelor, care au stârnit proteste, în special din partea studenților, din cauza îngrijorărilor legate de creșterea prețurilor de închiriere.

Impactul COVID-19 asupra tinerilor italieni: Pandemia COVID-19 a afectat în mod semnificativ tinerii italieni, provocând simptome precum izolarea socială, singurătatea și demoralizarea în ceea ce privește viitorul, după cum a subliniat Simona Barbera de la CPS Giovani de la Spitalul Niguarda. UNICEF raportează că problemele de sănătate mintală preexistente în rândul tinerilor cu vârste cuprinse între 10 și 19 ani ar putea avea repercusiuni negative pe termen lung după pandemie. Un studiu realizat de Istituto

Superiore di Sanità (ISS) a relevat probleme de comportament și diverse tulburări în rândul copiilor și adolescenților italieni în timpul pandemiei.

ROMÂNIA

Denominare (2005):

Procesul de denominare din România din 2005 a avut ca scop combaterea inflației ridicate prin eliminarea a patru zerouri din valoarea nominală a bancnotelor. Condușă de Mugur Isărescu, Banca Națională a trecut la un regim de țintire a inflației, semnalând o schimbare spre o gestionare mai strictă a inflației pentru a obține eficiență economică. Adoptarea "leului nou" (RON) a avut ca scop îmbunătățirea stabilității monetare, sporirea încrederii investitorilor și îmbunătățirea climatului investițional. Cu toate acestea, a afectat obiceiurile de economisire și de împrumut, iar modificările valorilor nominale au afectat populația și întreprinderile.

Criza financiară din 2009:

România inițial a înfruntat criza financiară din 2009 cu optimism, ceea ce a dus la negarea gravității acesteia. PIB-ul s-a prăbușit cu 7,1%, iar guvernul a solicitat un pachet de finanțare externă de 20 de miliarde de euro. Tranșele de la FMI au fost utilizate în principal pentru a acoperi deficitul bugetar, ceea ce a dus la reduceri salariale și la creșterea șomajului. Peste 250.000 de persoane și-au pierdut locurile de muncă, ceea ce a afectat plățile pentru împrumuturi și consumul. Accesul la împrumuturile bancare a scăzut, deoarece companiile au înghețat angajările și au redus salariile, ceea ce a exacerbât provocările economice.

Faza de deflație (2016-2017):

După criza din 2009 și scăderea prețului petrolului, deflația a lovit România - pentru prima dată din 1989 încoace - deoarece și comportamentul consumatorilor s-a schimbat. Mulți consumatori au început să plătească datoriile și să economisească mai mult, reducând cheltuielile necesare pentru a menține creșterea economică. Banca Națională a României a reacționat prin condiții monetare mai relaxate, reducând în același timp dobânzile, dar și ratele rezervelor pentru a stimula creditarea și economia în fața cererii scăzute a consumatorilor.

Luate împreună, aceste tendințe indică volatilitatea economică din România, iar evoluția economică din ultimele trei decenii a fost influențată în mod semnificativ de politicile de contracarare a inflației, de gestionare a crizelor financiare și de stimulare a creșterii economice.

CIPRU

Cipru este împărțit din punct de vedere etnic între ciprioții greci și ciprioții turci. Diviziunea etnică a reflectat în mod tradițional practica unor sisteme de educație

separate. Insula a fost declarată independentă în 1960, ca parte a acordurilor încheiate între Grecia, Turcia și Regatul Unit. Conflictele armate din 1963 și 1974 sunt fenomenele care au tăiat tabăra celor două comunități care trăiau împreună și, prin urmare, au divizat insula. Deși Cipru a aderat la UE în 2004, acquis-ul comunitar se aplică suspendat în zonele aflate sub controlul efectiv al Republicii Cipru.

Schimbări sociale și economice:

Criza economică din 2013 a determinat reforme semnificative, axate pe realizarea unor transformări sistemice și pe punerea în aplicare a Agendei 2030. Eforturile au fost îndreptate către pace, emanciparea tinerilor, eradicarea sărăciei, sănătate, energie regenerabilă, muncă decentă, egalitate de gen și conservarea mediului marin. Țara acordă prioritate reformei politicilor de protecție socială, dezvoltării agriculturii, gestionării resurselor de apă și legislației privind egalitatea de gen.

Impactul legislativ și politic:

Ciprul este legat de economia rusă, însă economia cipriotă a înregistrat o creștere remarcabilă, peste media UE. Aceștia se angajează în dezvoltarea sectoarelor de servicii non-turistice și a industriilor orientate spre export, ca parte a eforturilor de diversificare a economiei. În acest sens, planurile de redresare și de reziliență, fondurile de coeziune ale UE și strategiile de creștere competitivă pe termen lung sunt elemente importante care trebuie să însoțească în mod necesar diversificarea economică și cultivarea productivității. Acest lucru se datorează nivelurilor scăzute de investiții pentru creșterea productivității capitalului și a forței de muncă, investițiilor scăzute în domeniul digital și al proprietății verzi și creșterii mai mari a ratelor dobânzilor.

Evenimente relevante la nivel național, global și european:

UE se concentrează pe promovarea educației financiare în rândul cetățenilor săi, iar Comisia sprijină statele membre în elaborarea de politici, programe și materiale de învățare în domeniul educației financiare. Banca Centrală a Ciprului a lansat inițiative de îmbunătățire a educației financiare, recunoscând importanța acesteia pentru bunăstarea individuală și economică.

Implicații pentru programele de dezvoltare a competențelor:

Alfabetizarea financiară joacă un rol crucial în bunăstarea individuală și economică, cu implicații pentru programele de dezvoltare a competențelor în Cipru. Printre acestea se numără încurajarea unei mentalități de creștere, stabilirea unor obiective financiare clare, gestionarea riscurilor, valorificarea oportunităților, adoptarea unor modele de succes, promovarea imaginii de sine, prioritizarea lichidităților, adoptarea învățării pe tot parcursul vieții și investirea în oportunități generatoare de venituri.

SPANIA

Contextul istoric recent al Spaniei, în special criza financiară din 2008, a influențat profund atitudinile și deciziile financiare. Criza a provocat tulburări economice, șomaj ridicat și devalorizarea proprietății, determinând o schimbare spre un comportament financiar prudent. Această perioadă a subliniat importanța economiilor, a planificării și a gestionării financiare prudente. Au fost puse în aplicare reforme de reglementare menite să îmbunătățească supravegherea și transparența în sectorul financiar pentru a preveni crizele viitoare.

După 2008:

După 2008, Spania s-a concentrat asupra restructurării și redresării economice, punând în aplicare reforme pentru a stabili sectorul financiar și a restabili creșterea economică. Inițiativele au inclus restructurarea băncilor, măsuri de austeritate și eforturi sporite de educație financiară. Criza a determinat o schimbare culturală în direcția unor practici financiare conservatoare, punând accentul pe economii și stabilitate pe termen lung.

Schimbări sociale și economice:

Schimbările în ocuparea forței de muncă sau în costul vieții, precum și modificările sistemelor de protecție socială au influențat percepția și gestionarea financiară. Flexibilitatea crescută a modului în care lucrăm, oportunitățile antreprenoriale și costurile de trai mai ridicate, toate acestea acordă o importanță mai mare bunăstării financiare a celor care reușesc. Noile condiții pentru bunăstarea socială includ o rezistență financiară mai puternică și o mai mare autonomie.

Impactul legislativ și politic din Spania acordă prioritate inițiativelor de educație financiară pentru a responsabiliza cetățenii. Educația financiară obligatorie în școli îi echipează pe tineri cu competențe financiare esențiale, în timp ce reglementările financiare acordă prioritate protecției consumatorilor și transparenței. Politicile guvernamentale care oferă stimulente fiscale pentru economii și investiții încurajează un comportament financiar responsabil și acumularea de avere.

POLONIA

Traectoria istorică a Poloniei - în special trecerea de la o economie planificată la o economie de piață - a jucat un rol important în ceea ce privește educația financiară a populației. Când s-a prăbușit comunismul în 1989, educația financiară a necesitat o schimbare completă de paradigmă, deoarece noțiunile de bănci personale și de planificare a investițiilor au devenit relevante. Au fost implementate reforme educaționale pentru a încorpora educația financiară în sistemul de învățământ,

învățându-i pe elevi competențele cheie necesare pentru a funcționa într-o economie de piață.

Aderarea Poloniei la Uniunea Europeană în 2004 a contribuit, de asemenea, la dezvoltarea în continuare a competențelor financiare ale acesteia, prin alinierea sistemului educațional și a cadrului de reglementare financiară la standardele UE. Printre altele, apartenența la UE a permis realizarea unor programe educaționale personalizate în domeniul educației financiare, sprijinite de instrumentele și finanțarea UE. Criza financiară mondială din 2008 a scos la iveală lipsa educației financiare, iar eforturile au fost reînnoite pentru a o introduce în programele naționale și în educația adulților.

Revoluția digitală și tehnologiile financiare din Polonia au fost, de asemenea, influențate de progresele tehnologice. O inițiativă de creare a unei educații financiare digitale, în special în ceea ce privește securitatea online și sistemele de plată digitale. Odată cu aceste progrese tehnologice, sistemele de educație și campaniile de sensibilizare s-au adaptat în mod similar pentru a se asigura că oamenii știu cum să navigheze în siguranță în această lume financiară digitală.

Reforme legislative și politice au jucat un rol-cheie în redefinirea dezvoltării competențelor în Polonia. Punerea în aplicare a cadrelor și politicilor educaționale ale Uniunii Europene a determinat Polonia să își ridice standardele și competențele educaționale pentru a se alinia la standardele europene. Strategiile naționale, cum ar fi Strategia integrată privind competențele 2030, reflectă un angajament de îmbunătățire a învățării pe tot parcursul vieții, a alfabetizării financiare și a competențelor digitale în rândul populației poloneze.

Crizele financiare globale, cum ar fi recesiunea economică din 2008 și recenta pandemie COVID-19, au evidențiat importanța rezilienței financiare. În consecință, s-a acordat o atenție sporită încorporării educației financiare în programele educaționale pentru a dota cetățenii cu competențele necesare pentru a gestiona eficient provocările financiare.

Participarea Poloniei la programele europene de colaborare pentru îmbunătățirea competențelor, care utilizează finanțarea și expertiza UE, a stimulat inițiativele naționale. Aceste parteneriate au facilitat schimbul de bune practici și de tehnologii educaționale inovatoare care îmbunătățesc dezvoltarea competențelor. Lecțiile învățate în urma crizelor economice, a perturbărilor tehnologice și a implementării politicilor din trecut continuă să informeze perfecționarea și extinderea strategiilor de dezvoltare a competențelor, asigurându-se că acestea rămân relevante și orientate spre viitor.

PORTUGALIA

Portugalia a trecut prin câteva schimbări semnificative, care au schimbat modul în care portughezii văd aspectul financiar al vieții și care au un impact asupra vieții lor, a puterii de cumpărare și a încrederii în sistemul financiar și politic.

Dictatura portugheză: timp de 41 de ani Portugalia a fost sub dictatură, ceea ce a avut un impact asupra accesului populației la educație și la resurse, care se resimte și astăzi în ceea ce privește nivelul de alfabetizare în general și abordarea resurselor economice, mai ales în satele mici.

Portugalia a devenit membră a UE în 1986. În acel moment, economia sa a trecut prin schimbări considerabile, cum ar fi creșterea comerțului și accesul la fondurile UE, dar și obligația de a respecta și de a urma legislația și legile europene. Aceste alegeri au avut efecte economice în contextul brazilian în ceea ce privește deciziile de investiție, schimbările în modelele de comerț (și, prin urmare, în tarife) și, în consecință, performanța comercială și economică globală.

Schimbarea monedei EURO: după ce făcuse deja parte din zona economică europeană, a fost introdusă moneda EURO, ceea ce a avut un impact enorm asupra puterii de cumpărare a portughezilor: 1 euro era echivalentul a 200,461 de escudos în moneda locală și, odată cu aceasta, valoarea diferită a bunurilor, ceva care costa 50 de escudos pentru a ușura sistemul devenea 0,50 de euro, iar majoritatea prețurilor se cvadruplau. Criza financiară din 2008: Portugalia, la fel ca multe alte țări, a fost prinsă în urma crizei financiare globale care a provocat recesiuni, șomaj și scăderea nivelului de încredere în sistemul economic. Criza spaniolă din domeniul sănătății a determinat o schimbare considerabilă în cheltuielile zilnice și în comportamentul de economisire al portughezilor.

Portugalia, care a fost afectată de criza datoriilor suverane din zona euro în urma crizei financiare mondiale din 2008, a introdus măsuri de austeritate pentru a încerca să își reducă datoria publică. Acestea au presupus o combinație de creșteri de taxe, reduceri salariale în sectorul public și diminuări ale prestațiilor sociale. Ca un produs secundar, consumatorii au redus cheltuielile, în timp ce gospodăriile au devenit mai precaute în ceea ce privește finanțele lor.

Falimentul Banco Espírito Santo: din cauza managementului defectuos și a investițiilor proaste, unele dintre ele pe deplin legale, Banco Espírito Santo, a fost aproape de faliment, ceea ce a făcut ca mulți oameni să piardă bani, chiar și cu protecția legii portugheze, banii care au fost returnați clienților nu au fost nici măcar pe aproape de ceea ce au pierdut.

Scandal de corupție politică: Prim-ministrul portughez și alți câțiva miniștri au fost condamnați pentru corupție și arestați, ceea ce a afectat chiar și încrederea portughezilor în sistem și a avut un impact asupra încrederii economice.

COVID-19 Pandemie: Pandemia COVID-19, care a început în 2020, a avut efecte profunde asupra economiei portugheze. Blocajele, restricțiile de călătorie și închiderile de întreprinderi au dus la pierderi de locuri de muncă, la reducerea nivelului veniturilor și la schimbări în comportamentul consumatorilor. Munca la distanță, cumpărăturile online și serviciile digitale au cunoscut o adopție sporită, în timp ce sectoarele tradiționale, cum ar fi turismul și ospitalitatea, au avut de suferit.

Politici guvernamentale și alegeri: Modificările politicilor guvernamentale, cum ar fi ratele de impozitare, legislația muncii și programele de asistență socială, pot avea, de asemenea, un impact economic real datorită modificării comportamentului economic. Toate acestea pot modifica politica economică și reglementările în întreaga etapă multinațională, influențând multitudinea de alegeri pe care le fac investitorii, încrederea consumatorilor și activitatea economică în ansamblu.

Progrese tehnologice: Progresele tehnologice, cum ar fi proliferarea comerțului electronic, a serviciilor bancare digitale și a sistemelor de plăți mobile, au transformat modul în care portughezii efectuează tranzacții financiare și își gestionează finanțele. Aceste schimbări tehnologice au influențat obiceiurile de cheltuieli și preferințele consumatorilor.

5. CONCLUZII / RECOMANDĂRI ȘI LECȚII

Raportul final al proiectului MAYFIN prezintă o analiză cuprinzătoare a stadiului actual al educației financiare și al competențelor conexe în rândul tinerilor din diferite țări partenere. Acest studiu a utilizat atât metodologii de cercetare documentară, cât și de cercetare pe teren pentru a colecta date și informații, combinând analize ale literaturii existente și documente de politici cu mărturii directe de la educatori și organizații de tineret.

Cercetarea documentară a arătat că educația financiară variază foarte mult în funcție de regiune și de grupul țintă. De asemenea, a evidențiat dificultățile cu care se confruntă tinerii, inclusiv o dependență generalizată de sursele informale de informații financiare și un model divergent de impact al politicilor educaționale naționale. În același timp, cercetarea pe teren, prin intermediul sondajelor și interviurilor cu educatori și membri ai organizațiilor de tineret, a oferit informații specifice cu privire la lacunele de cunoștințe identificate, precum și la oportunitățile de a dezvolta instrumente educaționale mai atractive și mai relevante din punct de vedere contextual.

În Italia, educația financiară este o abordare multidisciplinară care se extinde și la diferite materii școlare. Un astfel de efort necesită o colaborare între diferite organisme guvernamentale (cum ar fi Ministerul Educației) și organisme financiare private (cum ar fi Banca Italiei), pentru a concepe programe eficiente de educație financiară. Educația financiară combinată cu dezvoltarea carierei oferite de organizații non-profit este esențială pentru dezvoltarea competențelor de bază la tineri. Accentul ar trebui să se îndrepte către sistemul educațional, care trebuie să imerseze competențele sociale în procesul de predare – inteligența emoțională, luarea deciziilor, planificarea pe termen lung etc. Acest lucru se realizează prin crearea unor instrumente de predare interactive

și prin furnizarea de scenarii din viața reală în cadrul programelor existente de educație pentru abilități de viață (Life Skills Education - LSE).

O modalitate de a îmbunătăți educația financiară ar fi introducerea educației financiare obligatorii în școlile din România, începând de la o vârstă foarte fragedă. O educație mai bună - atât în ceea ce privește accesul, cât și accesibilitatea - și sursele legitime de cunoștințe vor contribui, de asemenea, la creșterea culturii financiare. Pentru a realiza acest lucru, trebuie să se creeze relații între ONG-uri, bănci private și agenții guvernamentale pentru a produce programe detaliate de formare financiară. Încurajarea abilităților de gândire critică pentru a analiza și evalua informațiile financiare și promovarea gândirii reflexive ar putea reduce potențial aceste concepții greșite despre consum. Românii s-au dovedit a fi extrem de rezistenți și adaptabili în mijlocul dificultăților financiare și este extrem de important să ne bazăm pe acest lucru. În plus, trebuie să se ia măsuri pentru a remedia trecerea istorică de la economiști la debitori, acestea fiind spuse, se subliniază necesitatea unei securități financiare pe termen lung.

Alte inițiative de educație financiară cu prioritate ridicată în Cipru ar trebui să se concentreze asupra nivelului scăzut de educație financiară, în special în rândul grupurilor vulnerabile. Conferințele și colaborările internaționale ar putea contribui la răspândirea celor mai bune practici și la învățarea de la experții mondiali. De la a face educația financiară accesibilă până la a o face plăcută pentru tineri prin programe educaționale interactive, cum ar fi jocuri și prelegeri. Practicile eficiente de gestionare financiară necesită consolidarea gândirii critice, a procesului de luare a deciziilor, a rezolvării problemelor și a gândirii reflexive.

În plus, este imperativ ca educația în domeniul finanțelor personale să continue să fie integrată în programele școlare și în seminariile universitare, ceea ce ar putea fi realizat prin colaborarea cu instituțiile financiare în ceea ce privește serviciile lor specializate și resursele educaționale orientate către tineri.

În Spania, este necesar să se extindă programele de cultură financiară în școli, prin oferirea de discuții, ateliere de lucru și materiale destinate fiecărui grup de vârstă. Cu toate acestea, aceste inițiative depind de capacitatea unor întregi ecosisteme de a lucra împreună pentru a face schimbări și, prin urmare, pentru a avea succes în implementarea unor astfel de inițiative în educație, trebuie abordate limitările de resurse și rezistența la schimbare din sistemul educațional. Pentru a aborda provocările financiare majore cu care se confruntă tinerii elevi, ar fi benefic să se pună bazele economisirii și consumului responsabil, îmbunătățind în același timp înțelegerea legilor financiare. Este esențial să se investească în programe de planificare financiară și educaționale adaptate persoanelor care se confruntă cu o situație socială și economică dificilă încă de la o vârstă fragedă. În mod similar, este ușor de înțeles că, de asemenea, promovarea unei gândiri reflexive cu privire la modul în care deciziile financiare răspund la chestiuni de echitate economică și bunăstare socială este

esențială pentru a începe să ne asigurăm că putem învăța cu succes pe toată lumea să fie mai competentă din punct de vedere financiar.

Polonia depune eforturi active pentru a cultiva o generație de tineri cu educație financiară prin implicarea tinerilor în unele inițiative inovatoare conduse de colegi prin intermediul rețelelor de socializare, al jocurilor și al altor platforme creative, dar trebuie să își unească forțele și să creeze o colaborare între instituțiile de învățământ, instituțiile financiare și companiile de tehnologie financiară pentru a stabili un program cuprinzător de educație financiară.

Disparitățile sociale, care sunt atât de importante în prezent, trebuie, de asemenea, să fie abordate pentru a se asigura că toți tinerii pot avea cumva acces la oportunități de îmbunătățire a culturii financiare. În practica de zi cu zi, educația financiară este consolidată prin intermediul gândirii critice, al luării de decizii, al rezolvării de probleme și al gândirii reflexive. O inițiativă bună de promovat este aceea de a profita de campanii precum Anul european al competențelor pentru a promova învățarea pe tot parcursul vieții și adaptabilitatea. Astfel de măsuri ar trebui să fie diseminate și împărtășite în rândul școlilor și al instituțiilor financiare pentru a câștiga tracțiune.

Portugalia implementează în prezent Planul național de educație financiară 2021-2025 pentru a integra educația financiară în diverse sectoare, cum ar fi școlile, locurile de muncă și instituțiile de sprijinire a cetățenilor, ceea ce este foarte pozitiv. Acest plan include abordarea îmbunătățirii programelor de formare a profesorilor pentru a avea un impact real asupra îmbunătățirii educației financiare în școli.

Este importantă punerea în aplicare a competențelor pentru îmbunătățirea rezolvării problemelor și a gândirii reflexive, iar pentru a aborda deficitul de competențe în ceea ce privește educația financiară, educația digitală și gândirea critică, sunt introduse intervenții specifice. Portugalia colaborează, de asemenea, cu organizații internaționale și guvernamentale pentru a evalua progresele înregistrate și a aplica cele mai bune practici în domeniul educației financiare.